

Biuletyn

Biblioteki Głównej
Politechniki Warszawskiej

Biblioteka Główna

Wolny Dostęp

Od 1 października w Wolnym Dostępie (poziom II) została uruchomiona możliwość korzystania z materiałów bibliotecznych na miejscu. Usługa dostępna jest po wcześniejszym zamówieniu. Na poziomie II zostały wydzielone miejsca do pracy indywidualnej: 19 miejsc do pracy indywidualnej i 2 miejsca przy terminalach z doktoratami i GPIM (pokój 242c).

Zamówienia należy składać mailowo na adres: wolnydostep.bg@pw.edu.pl

W wiadomości przesłanej przez użytkownika powinna być lista materiałów z których będzie korzystał jak również: dzień i zakres czasowy: 9-11, 11-13, 13-15, 15-17. Zamówieniu podlegają głównie książki, które dotychczas były udostępniane na miejscu (czerwona etykieta) oraz roczniki czasopism. Istnieje również możliwość skorzystania na miejscu z egzemplarzy do wypożyczenia. W katalogu bibliotecznym zmieniono status dla egzemplarzy na miejscu na: umów termin wd.bg@pw.edu.pl. Usługa skierowana jest głównie do studentów, doktorantów, pracowników i osób związanych z PW. Przy braku pełnego obłożenia możliwe jest udostępnienie przestrzeni dla osób, które korzystają ze swoich materiałów.

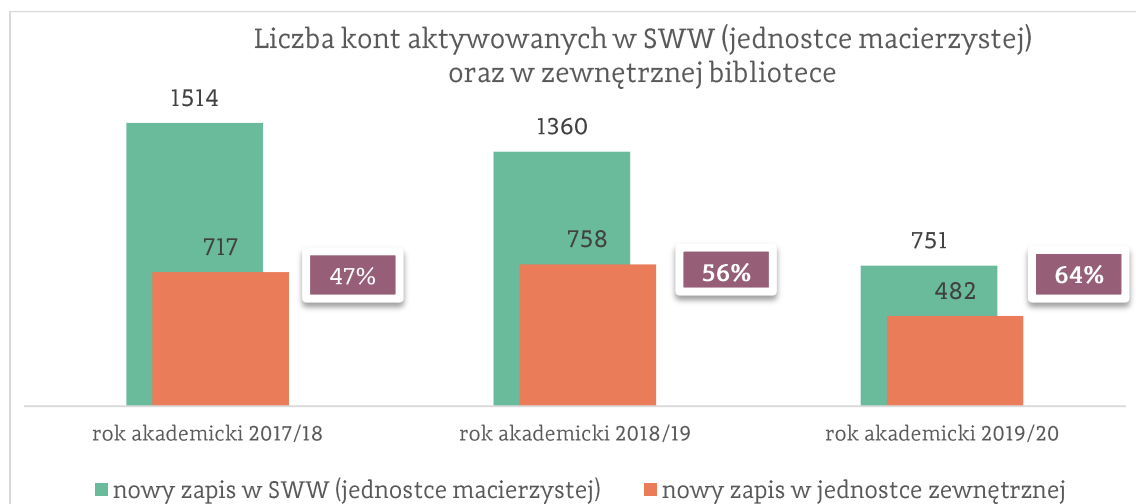
Nadal nie ma możliwości korzystania ze skanerów, terminali, ksero.

(WL)

BiblioWawa – statystyki wykorzystania

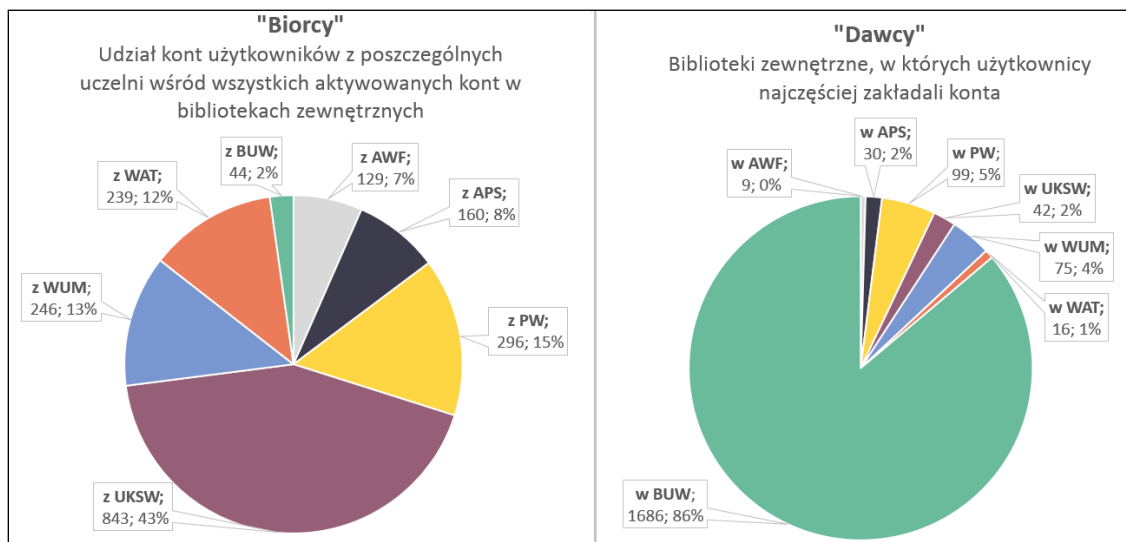
18 grudnia 2017 r. został uruchomiony wspólny projekt bibliotek warszawskich uczelni wyższych (APS, AWF, BUW, PW, UKSW, WAT, WUM) dający możliwość użytkownikom tychże bibliotek do wypożyczania na swoje indywidualne konto książek z bibliotek współuczestniczących w projekcie (bez pośrednictwa wypożyczalni międzybibliotecznej jak to było do tej pory). Na podstawie danych statystycznych gromadzonych w systemie SWW został opracowany raport obrazujący statystyki wykorzystania oraz rozwoju projektu w ciągu trzech lat jego trwania. Dane prezentowane są w przedziałach czasowych oznaczających kolejny rok akademicki: 2017/2018, 2018/2019 oraz 2019/2020. Pod uwagę wzięto także „nietypowy” charakter roku akademickiego 2019/2020 w którym to od marca 2020 działania bibliotek były czasowo zawieszane lub znacznie ograniczone (stan zagrożenia epidemiologicznego).

Pomimo tych trudności projekt SWW BiblioWawa ma tendencje rozwojowe czemu dowodzą statystyki wykorzystania. W kolejnych latach akademickich widać wzrost aktywnego wykorzystania usług SWW, co pokazuje rosnący udział procentowy kont aktywowanych w jednostkach zewnętrznych wśród wszystkich kont założonych w SWW (wykres poniżej). Zatem pomimo mniejszej ogólnej liczby kont funkcjonujących w kolejnych latach akademickich poziom wykorzystania usługi rośnie.

Głównymi „biorcami”, którzy w największy sposób korzystającymi z zasobów innych bibliotek są użytkownicy z UKSW (43% spośród wszystkich osób korzystających), następnie osoby z PW (15%) oraz WUM (13%). To w bibliotece UKSW dokonano największej ilości operacji *nowy zapis* 1206 (33% wszystkich aktywacji kont w SWW) w ciągu całego okresu działania projektu oraz 248 prolongat. Największym „dawcą” swoich zasobów dla użytkowników z zewnętrznych bibliotek jest BUW,

gdzie zostało założonych 86% wszystkich kont aktywowanych w zewnętrznych bibliotekach. Wykorzystanie zasobów pozostałych bibliotek przez użytkowników z innych uczelni jest zdecydowanie mniejsze (wykres poniżej).

Więcej na temat wykorzystania BiblioWawy oraz korzyści jakie nasza biblioteka czerpie z uczestnictwa w projekcie można przeczytać w artykule: Kozak Izabela, Strzelczyk Edyta, Współpraca bibliotek warszawskich w ramach projektu BiblioWawa – wsparcie miejscowych wypożyczeń międzybibliotecznych. *Biuletyn EBIB* [online]. 2020, nr 6 (195), Zarządzanie zasobami – współpraca bibliotek. [Dostęp 30.12.2020]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/705>.

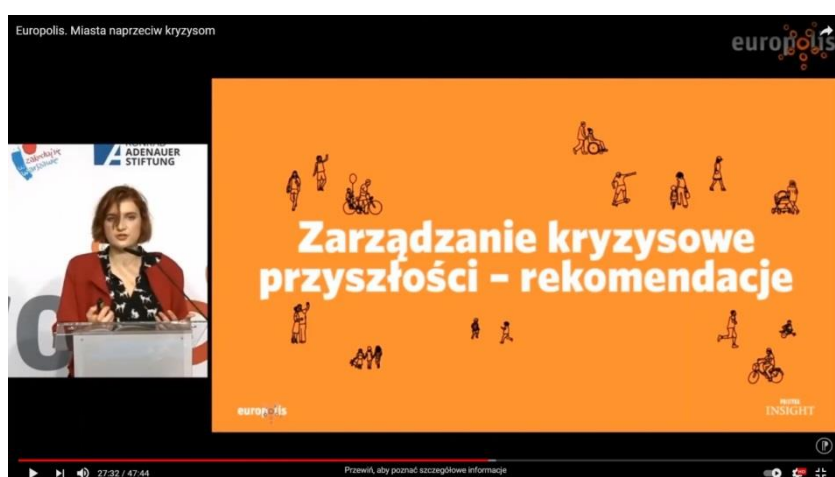
(ES)

Działalność Sekcji Kolekcji Dziejninowych Bibliotekarz dziedzinowy - dział S

Ze względu na przedłużający się stan zagrożenia epidemicznego, w czwartym kwartale 2020 r. bibliotekarz dziedzinowy Dorota Wojnowska uczestniczyła wyłącznie online w specjalistycznych eventach, związanych tematycznie z działem S (planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura, sztuka):

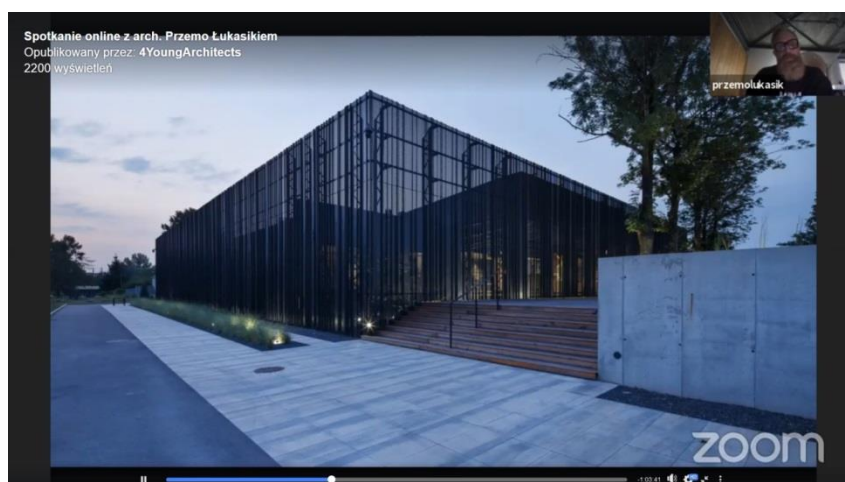
- Konferencja online „EUROPOLIS. Miasta naprzeciw kryzysom”, 28 października
- Webinarium BUILDER z architektem Przemysławem Łukasikiem, 17 listopada
- Webinarium „Pawilon Polski na Wystawie Światowej EXPO 2020 w Dubaju”, 19 listopada
- Webinarium „Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie. Nowe realizacje”, 10 grudnia

Coroczna konferencja „EUROPOLIS”, która odbyła się online 28 października, jest organizowana przez Polską Fundację im. Roberta Schumana i Miasto Stołeczne Warszawa. Kryzys związany z pandemią Covid-19 skłonił organizatorów, do dyskusji na temat roli samorządów w zarządzaniu kryzysowym oraz działań prewencyjnych, które mogą pomóc przygotować się samorządom na niespodziewane. W trakcie spotkania przedstawiano możliwości, jak technologie mogą pomagać w budowaniu odporności miasta oraz jak znaleźć złoty środek pomiędzy bezpieczeństwem obywateli, a ich wolnością i poufnością danych w zarządzaniu kryzysowym. Tak jak co roku, przedstawiono raport związany z tematem wiodącym. Tegoroczny miał tytuł „Europolis. Miasta naprzeciw kryzysom” i zawierał ranking zagrożeń według centrów zarządzania kryzysowego miast na prawach powiatu.

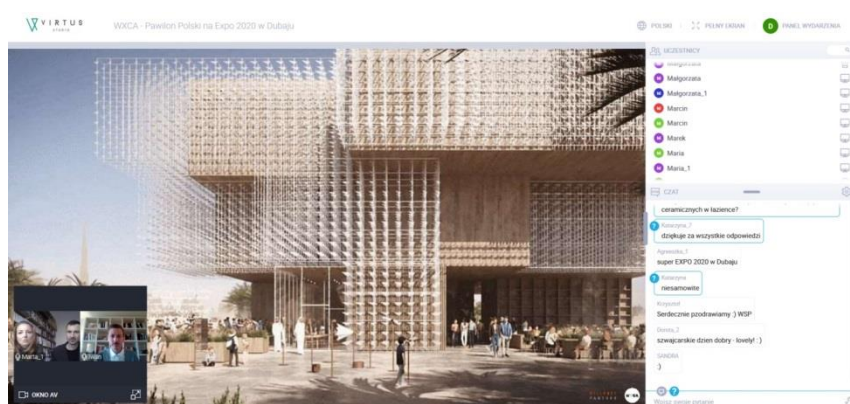
Konferencja online „EUROPOLIS. Miasta naprzeciw kryzysom” (zrzut ekranu)

17 listopada miesięcznik BUILDER zorganizował, w ramach programu Builder for the Young Architects 2020-2021, webinarium z architektem Przemem Łukasikiem, właścicielem pracowni Medusa Group. Motywem przewodnim spotkania online była idea „Jeszcze raz”, zgodnie z którą można sięgać po idee, których nie wykorzystano wcześniej, po materiały, które wyprodukowano w innym celu, a z których można stworzyć nową jakość, nadać im nowe życie. Podczas spotkania architekt opowiedział o swoich realizacjach oraz o ich koncepcjach projektowych. Można było dowiedzieć się również o sytuacji biura w czasach pandemii oraz poznać plany zawodowe na najbliższe miesiące.

Webinarium BUILDER z architektem Przemem Łukasikiem (zrzut ekranu)

19 listopada odbyło się webinarium z Martą Sękułską-Wrońską i Michałem Czerwińskim z warszawskiej pracowni WXCA oraz z Ivanem Funkiem ze szwajcarskiego studia Bellprat Partner. Opowiedzieli oni w trakcie spotkania o projekcie architektonicznym i koncepcji wystawy Pawilonu Polskiego na Wystawę Światową EXPO 2020 w Dubaju. Event przygotowało Virtus Studio - firma organizująca wydarzenia, pozwalające uczestnikom na poszerzenie wiedzy i kompetencji w obszarze architektury. Architekci w swoim wystąpieniu zaprezentowali nam projekt, którego inspiracją była natura. Główny element konceptu to unosząca się ponad głowami gości instalacja/rzeźba kinetyczna, wyobrażająca chmurę wędrujących ptaków w locie. Ideę projektu obrazowo przedstawili autorzy, przybliżając zagadnienia techniczne realizacji, jak również omawiając symboliczną wartość, nawiązującą do folkloru, kultury i pejzażu Polski.

„Pawilon Polski na Wystawie Światowej EXPO 2020 w Dubaju” (zrzut ekranu)

Bardzo ciekawe spotkanie zostało zorganizowane przez Grupę Sztuka Architektury 10 grudnia. Webinarium „Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie. Nowe realizacje” dotyczyło projektu rozbudowy i modernizacji zabytkowego pałacu. O realizacji opowiedzieli jej autorzy - Piotr Lewicki i Kazimierz Łatak z Biura Projektów Lewicki Łatak oraz Mieczysław Bielawski z pracowni ART FM, którzy otrzymali za ten projekt Nagrodę Roku SARP. Celem modernizacji było powiększenie powierzchni ekspozycyjnej dla cennej kolekcji sztuki (w tym obraz „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci), zachowując klimat i wygląd budynku. Unowocześnienie gmachu wiązało się z dostosowaniem budynku dla osób niepełnosprawnych oraz z wyposażeniem we wszystkie niezbędne systemy instalacyjne przy pełnej ochronie konserwatorskiej obiektu. Najbardziej widoczną ingerencją w bryłę było zadaszenie dziedzińca - pod szklanym dachem powstał hol wejściowy z powiększoną strefą użytkową. Pracownia ART FM zaprojektowała wspianą wystawę multimedialną w rozbudowanym muzeum.

(DW)

File

Filia Płock

W IV kwartale 2020 roku pracownicy Filii BGPW w Płocku zaczęli spisywanie książek, przygotowując się do przeprowadzenia scontrum. W czasie pracy zdalnej zostały spisane z ksiąg inwentarzowych pozycje wycofane z księgozbioru. W czasie pracy stacjonarnej zostały spisane książki z magazynu od numeru 68425 do numeru 90015.

W tym czasie Filia BGPW w Płocku wzbogaciła się o wiele nowości wydawniczych, w tym 2 książki dotyczące pandemii: „Nadeszło jutro: jak pandemia zmienia Europę” oraz „Gospodarka regionalna w obliczu kryzysu wywołanego pandemią COVID-19”.

(AK)

Seminaria i szkolenia

Data Steward School

W dniach 14-19 września 2020 r. odbyło się w Warszawie szkolenie Data Steward School. Jest to kompleksowy program szkoleniowy realizowany przez firmę Visnea sp. z o.o. we współpracy z organizacją GO–FAIR Initiative, która ustala standardy zarządzania danymi naukowymi i wdraża je na całym świecie.

Tematyka szkolenia dotyczyła takich zagadnień jak: wprowadzenie do zarządzania danymi naukowymi (uzasadnienie konieczności zarządzania danymi; dokumenty europejskie i polskie kształtujące wymogi zarządzania danymi naukowymi); światowe trendy w zarządzaniu nauką – konieczność odtwarzalności, ponownego użycia, współdzielenia zasobów danych; rola Data Steward w instytucji naukowej; Data Management Plan - jak go przygotować i zmieniać (omówiono kluczowe elementy DMP; analizę standardów i zagadnień dzielenia się danymi; długoterminową strategię przechowywania i ochrony danych). Szkolenie miało wymiar teoretyczno-praktyczny.

Prelegentami byli eksperci z GO–FAIR Initiative, osoby zarządzające danymi naukowymi w jednostkach naukowych; europejscy eksperci w zakresie zarządzania danymi naukowymi, specjaliści w zakresie Big Data, baz danych oraz bezpieczeństwa danych.

Szkolenie odbyło się w językach polskim oraz angielskim. W szkoleniu wzięły udział: Monika Gajewska i Magdalena Maciąg.

(MaM)

Informacja patentowa

W dniu 23 października 2020 r. odbyło się szkolenie pt. „Informacja patentowa: jak przeprowadzić badanie patentowe, jak korzystać z patentowych baz danych”. Szkolenie organizowane przez Centrum Kształcenia IDEA poprowadził radca prawny, Marcin Mioduszewski. Przeznaczone było głównie dla pracowników uczelni, instytutów badawczych, instytutów PAN.

W szkoleniu omówiono m. in. takie kwestie jak: ekonomiczne, rynkowe i prawne uzasadnienie praw własności intelektualnej; rodzaje i charakterystyka funkcjonalna poszczególnych praw własności intelektualnej; patenty i ochrona B+R, zdolność patentowa, wyłączenia. Dokonano także analizy dokumentacji patentowej w kontekście ryzyka, wyceny. Prelegent wskazał główne źródła, bazy, gdzie należy szukać informacji o wynalazkach i patentach, omówił ogólną charakterystykę postępowań patentowych, przedstawił procedury krajowe i międzynarodowe.

W szkoleniu wzięły udział: Magdalena Maciąg, Ewelina Sadkowska, Monika Pielat.

(MaM)

Media społecznościowe w instytucji kultury – jak wykorzystać je lepiej?

Kurs „Media społecznościowe w instytucji kultury – jak wykorzystać je lepiej?” powstał z myślą o pracownikach instytucji o charakterze kulturalno-edukacyjnym, takich jak biblioteki, domy kultury, szkoły itp. Składa się z dwóch modułów. Pierwszy skierowany jest do osób, które chcą jeszcze lepiej i skuteczniej wykorzystać Facebooka w swoich działaniach. Drugi przedstawia czym jest chatbot i jak krok po kroku stworzyć automatycznego pomocnika w narzędziu ManyChat oraz pokazuje, w jakich sytuacjach chatbot może być przydatny w instytucji.

Moduł I: Angażujący profil na Facebooku

Wskazuje jak prowadzić angażujący profil na Facebooku. Inspiruje do tworzenia nowych treści oraz aktywności, które poprawiają zasięgi tworzonych informacji. Przedstawia, jak wcześniej zaplanować posty w narzędziu Creator Studio. Podaje instrukcję tworzenia grup na Facebooku i ich prowadzenia. Wskazuje gdzie szukać darmowych zdjęć, które pomagają tworzyć interesujące posty i przyciągają zainteresowanie odbiorców.

Moduł II: Jak stworzyć przydatnego chatbota w instytucji kultury

W tym kursie opowiedziano czym jest chatbot i jak krok po kroku stworzyć automatycznego pomocnika w narzędziu ManyChat oraz w jakich sytuacjach chatbot może być przydatny w instytucji. Kurs dostępny na platformie [My Digital Life](#). Autorki kursu: Małgorzata Malec, Izabela Misiak.

W kursie wzięły udział: Katarzyna Araszkiewicz, Iwona Lipińska, Marzena Pierścieniak.

(II)

Wykorzystaj pełny potencjał Instagrama – szkolenie online

3 grudnia 2020 r. na platformie ClickMeeting odbyło się szkolenie „Wykorzystaj pełny potencjał Instagrama”, którego organizatorem było Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Szkolenie poprowadził Rafał Hetman – bloger, reporter, który od 2013 r. prowadzi blog o literaturze faktu [CzytamRecenzuje.pl](#), działa na Facebooku, Instagramie, Twitterze, w serwisie YouTube, a także redaguje książkowy newsletter „Ekstrakt” i prowadzi swój kanał podcastowy „Rafał Hetman o książkach”. Swoje reportaże publikował w „Gazecie Wyborczej”, „Dzienniku Polska the Times” i magazynie „Chidusz”.

Szkolenie miało na celu pokazanie wszystkich możliwości wykorzystania Instagrama w pracy biblioteki. Uczestnicy zapoznali się z takimi jego funkcjami, jak: feed ze zdjęciami, hasztagi, stories, transmisje na żywo, integracja z innymi platformami. Prowadzący szkolenie starał się odpowiedzieć na kluczowe, z punktu widzenia tego medium społecznościowego, pytania: „Z kim walczymy o uwagę na Instagramie?” oraz „Jak funkcjonują algorytmy?”. Dowiedzieliśmy się, że, działając na Instagramie, powinniśmy się skupić nie tylko na pozyskaniu nowych obserwatorów, ale również na rozwijaniu i pogłębianiu relacji z dotychczasową grupą odbiorców.

Okazuje się, że relacje (stories) są dzisiaj ważniejsze niż zdjęcia i o wiele częściej oglądane. Według statystyk, przytoczonych przez prowadzącego, odpowiadają one za ponad połowę ruchu zarówno na facebooku, jak i Instagramie, dlatego to właśnie na nich powinniśmy się skupić. Dowiedzieliśmy się jak ważna jest regularność publikowania treści. Prowadzący przekonywał nas, że różnorodność, nietrzymanie się jednolitego formatu, dodawanie zdjęć, stories, ciekawych opisów oraz różnych dodatków (napisy, filtry) są na Instagramie bardzo ważne, ponieważ przyciągają uwagę użytkowników. Dużo większym zainteresowaniem cieszą się wpisy/relacje zawierające pytania, skłaniające do reakcji, refleksji i cechujące się emocjonalnością. Kluczowym jest codzienne budowanie relacji z obserwatorami.

Uczestnicy mogli zadawać pytania na czacie, na które prowadzący na bieżąco odpowiadał.

W szkoleniu uczestniczyły: Iwona Moroń-Chmielarska oraz Ewelina Sakowicz

(IMC, EwS)

Biblioteka w zmieniających się mediach społecznościowych

4 grudnia 2020 r. na platformie ClickMeeting odbyło się szkolenie online „Biblioteka w zmieniających się mediach społecznościowych”, które poprowadził Rafał Hetman – bloger, instagramer, książkowy influencer, autor bloga CzytamRecenzuje.pl, twórca kanału „Rafał Hetman o książkach” w serwisie YouTube. Organizatorem szkolenia było Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

Szkolenie było skupione wokół mediów społecznościowych i ich rozwoju. Prowadzący omawiał platformy, takie jak: Facebook, Instagram, Twitter, YouTube, TikTok, Snapchat, Podcasty, Newsletter. Wskazywał na różnice między nimi, w czym się specjalizują, jakie mają możliwości, szczególnie w kontekście bibliotek i promocji czytelnictwa. Na Facebooku możemy tworzyć profile, tzw. fanpejdze (z ang. fanpage - profil będący oficjalną wizytówką firmy, marki produktu lub osoby publicznej), w obrębie których możemy udostępniać posty, filmy, ankiety. Możemy również zakładać wyspecjalizowane grupy oraz tworzyć wydarzenia, dzięki którym budujemy wokół siebie lub instytucji społeczność o podobnych zainteresowaniach. Na YouTube natomiast możemy publikować głównie filmy. Jest to serwis, w którym mamy do czynienia z najbardziej bezpośrednim kontaktem z drugim człowiekiem, w porównaniu do innych mediów. Prowadzący szkolenie omawiał również Podcasty – audycje dźwiękowe w odcinkach – jako jedno z mediów, które określił mianem „platformy slow”,

gdzie możemy opowiadać głębiej i szerzej, np. o książkach czy innych treściach. Nie ma tutaj takiego szybkiego tempa przepływu informacji, jak na pozostałych serwisach.

Rafał Hetman, przytaczając statystyki i swoje własne obserwacje, wskazywał na Instagram jako wiodące medium, które jest najbardziej efektywne i coraz bardziej popularne wśród użytkowników. Narzędzia, którymi możemy się posługiwać na Instagramie, to m.in.: zdjęcia, stories (krótkie video, wyświetlane przez 24 godziny), relacje na żywo, hashtagi (słowo lub wyrażenie poprzedzone znakiem #, ułatwiające znalezienie i grupowanie elementów) oraz posty pod zdjęciami. Możemy również korzystać z IGTV, czyli tzw. telewizji instagramowej. Instagram daje również możliwość łączenia kont z innymi mediami społecznościowymi. Prowadzący opowiadał o algorytmach, które klasyfikują posty, decydują, ilu osobom wyświetla się dana treść. Doradzał, jakich zasad przestrzegać przy tworzeniu wpisów, jakie zdjęcia wstawiać, jak działać na Instagramie, żeby wybudzać zainteresowanie i budować profil poprzez wzrost liczby obserwujących oraz ich zaangażowanie (lajki, udostępnienia, komentarze). Ważne, żeby posty budziły emocje i wywoływały reakcje użytkowników. Podkreślał, że uważa Instagram za najlepsze medium do promowania czytelnictwa i biblioteki jako instytucji kultury, ale każdy powinien wybrać takie, jakie najbardziej odpowiada jego założeniom, wymaganiom i dziedzinie, w której się specjalizuje. Wskazywał 4 zasady, które są kluczowe w budowaniu swoich mediów społecznościowych, czy to konta na Facebooku, profilu na Instagramie, czy kanału na YouTube. Są to: regularność, różnorodność, bezpośredni kontakt i zaangażowanie.

W szkoleniu uczestniczyli: Anna Chybicka, Artur Chyliński, Magdalena Janisz, Bogumiła Krasińska, Iwona Moroń-Chmielarska, Emilia Nowakowska, Monika Pielat, Marzena Pierścieniak, Ewelina Sakowicz.

(EwS)

Seminarium użytkowników Uczelnianych Baz Wiedzy

W dniach 7-10 grudnia 2020 r. Politechnika Warszawska wraz z firmą Sages zorganizowały już po raz siódmy „Seminarium użytkowników Uczelnianych Baz Wiedzy”. Organizatorzy przygotowali dla uczestników 7 sesji, w tym dwie sesje zamknięte dedykowane użytkownikom oprogramowania OMEGA-PSIR, podczas których twórcy oprogramowania, oprócz omówienia aktualnych funkcjonalności, zaprezentowali plany jego rozwoju (tzw. mapa drogowa, wspólna baza czasopism).

Pierwszego dnia możliwości systemu OMEGA-PSIR przedstawili wspólnie Jolanta Stępniaik i prof. dr hab. inż. Henryk Rybiński. Drugiego dnia, uczestników Seminarium przywitał

prof. dr hab. inż. Michał Malinowski, Dziekan Wydziału Elektroniki i Technik Informatycznych PW. Pierwszym prelegentem tego dnia był Pablo de Castro, który opowiedział o roli podmiotów zarządzających systemem służącym do przechowywania, wymiany metadanych dotyczących działalności badawczej. Następnie Gabriela Mejias skoncentrowała się na przedstawieniu korzyści płynących z powiązań ORCID i CRIS dla naukowców i instytucji. Wystąpienie Małgorzaty Paszkowskiej z OPI-PIB dotyczyło technicznej obsługi procesu ewaluacji. Zaprezentowana została wersja demo Systemu Ewaluacji Dorobku Naukowego (SEDN). W kolejnej sesji, o wdrożeniu oprogramowania OMEGA-PSIR opowiedziała Renata Sławińska - koordynatorka Polskiej Platformy Medycznej promującej osiągnięcia naukowe polskiej medycyny. Politykę gromadzenia i udostępniania danych badawczych w sieci Bio-Banków przedstawił Andrzej Strug.

Sesję dedykowaną ewaluacji w uczelniach rozpoczął prof. Henryk Rybiński referatem, w którym przedstawił obecny stan przygotowania oprogramowania OMEGA-PSIR do wykorzystania w procesie przyszłorocznej ewaluacji. W kolejnych wystąpieniach prelegenci podzielili się doświadczeniami, trudnościami i sukcesami, które towarzyszą im w przygotowaniach uczelni do ewaluacji.

Bibliotekę Główną PW reprezentowała Marta Sadowska-Hinc, która przedstawiła omówiła problematykę dotyczącą Oświadczenia 3 w powiązaniu z realizacją procesu ewaluacji w Politechnice Warszawskiej. Sesja zakończyła się dyskusją na temat problemów z interpretacją wymogów parametryzacji moderowaną przez dr hab. inż. Jarosław Arabasa, profesora uczelni.

Czterodniowe wirtualne spotkanie może stać się dla obecnych i przyszłych użytkowników oprogramowania OMEGA-PSIR inspiracją do dalszego rozwoju oprogramowania.

(AC)

BazTech – szkolenia dla redaktorów

Konsorcjum BazTech zorganizowało dla redaktorów cykl szkoleń dotyczących wprowadzania danych w DeskLight, które odbyły się 1, 3 i 8 grudnia 2020 r. Przeprowadziły je Lidia Derfert-Wolf oraz Elżbieta Tomczak. Miały one na celu wymianę doświadczeń związanych z pracą redaktora i korektora BazTech.

Plan szkolenia obejmował omówienie procedur pracy, obowiązujących instrukcji, wymagań związanych z instalacją DeskLight, podstawowych funkcji oprogramowania, wyszukiwania i opracowywania rekordu artykułu wraz z analizą najczęściej popełnianych błędów, przydatnych

funkcji w programie (edycja podobiektów, połączenie z innym obiektem, przeniesienie w hierarchii), zasad dodawania bibliografii, afiliacji i plików pdf do rekordów z ubiegłych lat, wizualnego importu artykułu oraz przypomnienie innych procedur np. zgłaszania błędów w bazie, poprawek w słowniku, modyfikacji starych i nowych rekordów.

Uzupełnieniem tych szkoleń było kolejne spotkanie, które odbyło się 17 grudnia 2020 r. Dotyczyło wyszukiwania w BazTech. Omówione zostały ogólne zasady, funkcje specjalne, nowości i błędy pojawiające się w nowym interfejsie.

W szkoleniach udział wzięły: Agnieszka Bis, Beata Strzelichowska i Agnieszka Celej.

(AC)

XI Kongres Bibliotek – Dzieje się!

9 grudnia 2020 r. na platformie Hopin, pierwszy raz online, odbył się XI Kongres Bibliotek pod hasłem: „Dzieje się!”. Organizatorem Kongresu była Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, natomiast gośćmi i prelegentami wydarzenia byli: Joanna Lempart (Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności), Jacek Królikowski (Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego), Agnieszka Szelągowska (Szkoła Liderów), Maciej Dębski (Fundacja Dbam o mój zasięg), Anna Orzech (Laska Nebeska), Magdalena Krasowska-Igras (Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego), Kamil Śliwowski (Fundacja Szkoła z Klasą), Monika Schmeichel-Zarzeczna (Labib, My Digital Life), Sylwia Chutnik (pisarka, działaczka społeczna), Wojciech Szot (dziennikarz, recenzent), Renata Lis (pisarka, tłumaczka) oraz Filip Springer – reportażysta i fotoreporter, autor m.in. książek *Miedzianka. Historia znikania*, *Wanna z kolumnadą. Reportaże o polskiej przestrzeni*, *13 pięter*, *Księga zachwyków*.

Na kongresie odbyły się seminaria o następującej tematyce:

- Zmiana. Jak przez nią przejść i nie zgubić ludzi?
- Higiena cyfrowa. Jak zadbać o jej właściwy poziom?
- Postaw na społeczność! Jak angażować użytkowników online?
- Finansowanie zmian. Jak rozwijać nowe usługi w bibliotece?
- Zdalnie-normalnie. Jak dobrać narzędzia do pracy zdalnej?
- Facylitacja online. Jak rozruszać warsztaty na ekranie?

Trzy bardzo ciekawe rozmowy przeprowadził dziennikarz Michał Nogaś:

- Dzieje się! Jak literatura reaguje na rzeczywistość? – rozmowa z Renatą Lis, Sylwią Chutnik i Wojciechem Szotem
- Biblioteki pełne marzeń – rozmowa z laureatkami Stypendium im. Olgi Rok
- Rozmowa z gościem specjalnym, Filipem Springerem.

Podjmowano zagadnienia, takie jak: promowanie literatury, wspieranie bibliotek, zmiany w bibliotece spowodowane pandemią, nowe wyzwania stojące przed pracownikami w kontekście ograniczonego funkcjonowania bibliotek i pracy zdalnej, a także tematy okołoliterackie i literaturoznawcze. Pomiędzy wywiadami i seminariami były zaplanowane panele eksperckie, gdzie można było indywidualnie zadać pytanie wybranemu prelegentowi. Oprócz tego uczestnicy wydarzenia mieli możliwość dzielenia się swoimi przemyśleniami na czacie.

W kongresie uczestniczyły: Iwona Moroń-Chmielarska i Ewelina Sakowicz z Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej.

(EwS)

Świat danych: światło – obraz – dostęp

16 grudnia 2020 r. na platformie Microsoft Teams odbyła się XIV Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Kół Naukowych, zorganizowana przez Koło Naukowe Infologów Uniwersytetu Śląskiego. Tegoroczny temat konferencji to „Świat danych: słowo—obraz—dostęp”. Wydarzenie było skierowane do osób zainteresowanych architekturą informacji, informacją naukową i bibliotekoznawstwem, kulturoznawstwem, kulturą mediów oraz dziennikarstwem.

Konferencja składała się z czterech bloków: „Użytkownicy informacji wobec wyzwań współczesności”, „Dostęp do informacji i wiedzy w dobie mediów społecznościowych”, „Formalne aspekty komunikacji nauki i kultury” oraz „Zarządzanie informacją naukową okiem praktyków”.

Tematy poruszane na konferencji to: zmiany postrzegania dostępu do wiedzy (biblioteka, bazy danych, media społecznościowe), wizualizacja danych (dla różnych grup odbiorców – naukowcy, studenci, inni użytkownicy), wirtualne redakcje (społeczności naukowe, platformy OJS, inne sposoby komunikacji naukowej przy pracy zdalnej nad publikacjami), nadmiar informacji i sposoby jej organizacji.

Podsumowując: informacji ciągle przybywa, kontrolować mogą je zarówno administratorzy, moderatorzy, jak i twórcy. Tagi walczą z czasem, natomiast algorytmy Facebooka szaleją. Ponadto

żyjąc w czasach, w których coraz większe znaczenie w edukacji ma konstruktywizm, studenci i uczniowie w natłoku tych informacji sami tworzą swoją własną wiedzę. Dlatego też zwiększa się rola nauczyciela i bibliotekarza, który wskazuje im narzędzia i sposoby na łatwiejszy wybór z zasobów sieci tych informacji, które będą im najbardziej przydatne. Jak udowodniła Sandra Adamczyk i jak sami przekonaliśmy się na własnej skórze, obecne czasy wymaga innowacyjnego podejścia do nauki i czytelników. Sandra Adamczyk podkreśliła, że nie tylko biblioteki i bibliotekarze są potrzebni studentom, ale to właśnie studenci są potrzebni bibliotekom i bibliotekarzom. Niejednokrotnie podkreślane było znaczenie mediów społecznościowych, które są jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się sposobów komunikacji w Polsce, m.in. Facebooka jako tablicy ogłoszeniowej dla wielu instytucji związanych z nauką i szkolnictwem oraz Instagramu jako pośrednika przekazywaniu wiedzy. Narzędzia te zapewniają lepszą organizację oraz komunikację z większą liczbą osób, które aktywnie uczestniczą w życiu społeczeństwa informacyjnego. Platformy te uruchomiły wiele narzędzi, które pozwalają na udostępnianie wiedzy w różnych formatach (np. Instastory, zdjęcia, ankiety itp.). Obserwujemy jak dużą rolę zyskuje infografika, która przekazuje komunikaty w szybszy sposób niż same teksty. Dodatkowo wzbudza ona większą ciekawość i utrzymuje na dłuższą chwilę uwagę odbiorców. Jak się przekonaliśmy, środowiska akademickie coraz częściej korzystają z potencjału infografik, by za ich pomocą komunikować się ze studentami. Oczywiście omawiane były zarówno ich zalety (takie jak: oszczędność czasu, łatwość i szybkość dostępu do informacji), jak i wady (m.in. prawa autorskie). W obecnych czasach dużą rolę odgrywa digitalizacja, dzięki której wiele pozycji jest dostępnych w zaciszu domowym. Oczywiście problemem staje się tu nietuzinkowa forma niektórych dzieł, np. kształt książki, w przypadku potrzeby jej zdigitalizowania.

Co nam dała pandemia oprócz nowych możliwości? Jak się okazuje, w wielu przypadkach pozwoliła na większe zintegrowanie zespołów, zmianę podejścia do studentów i czytelników oraz większą empatię.

Szczegółowy abstrakt z konferencji dostępny jest na stronie: <http://www.kni.ibin.us.edu.pl/wp-content/uploads/2020/12/program2020.pdf>

W konferencji udział wzięła Iwona Moroń-Chmielarska

(IMC)